

Народна банка Србије

PREGLAD DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

3–7. jun 2024.

Sektor za monetarne i devizne operacije

Odeljenje za devizne rezerve

Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Jun 2024.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 7. 6. 2024.	Promena	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	5.346,99	1,32%	24,52%
Dow Jones Industrial	SAD	38.798,99	0,29%	14,68%
NASDAQ	SAD	17.133,13	2,38%	29,42%
Dax 30	Nemačka	18.557,27	0,32%	16,06%
CAC 40	Francuska	8.001,80	0,11%	10,80%
FTSE 100	Velika Britanija	8.245,37	-0,36%	8,50%
NIKKEI 225	Japan	38.683,93	0,51%	22,26%
Shanghai Composite	Kina	3.051,28	-1,15%	-5,05%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

	Nivo prinosa	Promena u b.p.		
		1w	YoY	
Nemačka	2y	3,08%	-1,2	18,7
	10y	2,62%	-4,5	21,6
Francuska	2y	3,18%	-0,5	9,3
	10y	3,11%	-3,7	16,3
Španija	2y	3,26%	-1,9	10,5
	10y	3,35%	-4,5	-5,2
Italija	2y	3,49%	0,9	-4,7
	10y	3,96%	-1,8	-22,2
UK	2y	4,38%	4,7	-11,7
	10y	4,26%	-5,6	2,9
SAD	2y	4,89%	1,4	37,3
	10y	4,43%	-6,6	71,6
Kanada	2y	3,98%	-19,7	-54,8
	10y	3,46%	-16,4	5,8
Japan	2y	0,34%	-5,7	40,5
	10y	0,97%	-9,6	53,7

Izvor: Bloomberg.

1.3 Kretanja na deviznom tržištu

EUR				USD			
Kurs	Promena			Kurs	Promena		
	1w	YoY			1w	YoY	
EUR/USD	1,0805	-0,39%	0,19%	USD/EUR	0,9255	0,39%	-0,18%
EUR/GBP	0,8492	-0,34%	-1,14%	USD/GBP	0,7859	0,05%	-1,33%
EUR/CHF	0,9683	-1,17%	-0,26%	USD/CHF	0,8962	-0,79%	-0,44%
EUR/JPY	169,28	-0,72%	12,99%	USD/JPY	156,67	-0,32%	12,79%
EUR/CAD	1,4852	0,36%	3,13%	USD/CAD	1,3745	0,75%	2,94%

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EUR			USD			GBP			CHF		
	Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	3,91%	2,0	76,6	5,33%	-1,0	28,0	5,20%	0,0	77,2	1,45%	0,2	1,0
1M	3,68%	-3,8	42,1	5,33%	-0,2	18,1	5,20%	-0,1	61,2	1,45%	0,4	1,8
3M	3,76%	-2,6	27,3	5,33%	-0,9	8,3	5,19%	-0,6	38,5	1,49%	-1,8	14,9
6M	3,74%	-1,0	-2,2	5,27%	-4,3	-2,1	5,14%	-2,3	6,9	1,60%	-0,9	46,8
12M	3,70%	-1,0	-23,5	5,07%	-13,0	-7,4	5,00%	-6,8	-33,7	1,65%	0,0	106,4

* EUR: €STR za O/N, EURIBOR za ostale ročnosti; USD: SOFR za O/N, CME Term SOFR Rates za ostale ročnosti;

GBP: SONIA za O/N, ICE Term SONIA Reference Rates za ostale ročnosti; CHF: SARON za O/N, SARON Compound Rates za ostale ročnosti.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za T3 (u %)
Evropska centralna banka	3,75*	-0,25	6. 6. 2024.	18. 7. 2024.	3,75
Federalne rezerve SAD	5,25–5,50	0,25	26. 7. 2023.	31. 7. 2024.	5,25–5,50
Banka Engleske	5,25	0,25	3. 8. 2023.	20. 6. 2024.	5,25
Banka Kanade	4,75	-0,25	5. 6. 2024.	24. 7. 2024.	4,50
Narodna banka Švajcarske	1,50	-0,25	21. 3. 2024.	20. 6. 2024.	1,50

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 4,25%).

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je oslabio za 0,39% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD se kretao u rasponu od 1,0803 do 1,0916 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,0805 do 1,0885 (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

U ponedeljak tokom prve polovine dana nije bilo veće promene vrednosti kursa EUR/USD, koji se kretao oko nivoa od 1,0850 američkih dolara za evro. Kasnije u toku dana objavljeni su podaci o *ISM* indeksu proizvodnog sektora SAD, koji je u maju smanjen sa 49,2 na 48,7, dok se očekivao rast na 49,5, nakon čega je dolar oslabio. Kurs EUR/USD dan je završio na nivou od 1,0885 američkih dolara za evro, što ujedno predstavlja najvišu vrednost na zatvaranju tokom izveštajnog perioda.

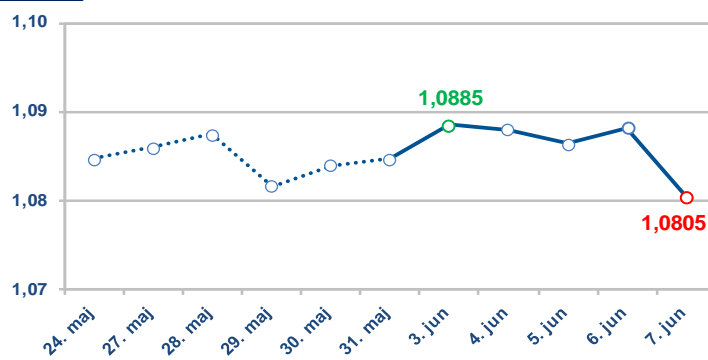
U utorak je tokom prve polovine dana evro slabio u odnosu na dolar, usled pozicioniranja tržišnih učesnika pred sastanak ECB-a, koji je usledio u četvrtak. Kasnije u toku dana objavljeni su podaci o broju slobodnih radnih mesta u SAD, koji je u aprilu smanjen sa 8,355 mln na 8,059 mln (revidirano sa 8,488), čime se našao na najnižem nivou od februara 2021. godine, dok se očekivao blaži pad, na 8,350 mln, usled čega je dolar oslabio. Ipak, kurs EUR/USD na dnevnom nivou zabeležio je pad, a dan je završio na nivou od 1,0880 američkih dolara za evro.

Tokom izveštajnog perioda evro je oslabio za 0,39% prema američkom dolaru

U sredu su objavljeni podaci o proizvođačkim cenama u zoni evra, koje su u aprilu smanjene za 1,0% u odnosu na prethodni mesec (očekivano -0,7%), nakon pada od 0,5% prethodnog meseca, usled čega je evro blago oslabio. Kurs EUR/USD nastavio je pad nakon objavljivanja podataka o *ISM* indeksu uslužnog sektora SAD, koji je u maju povećan na 53,8, što predstavlja najviši nivo u poslednjih devet meseci, dok se očekivao blaži rast na 51,0.

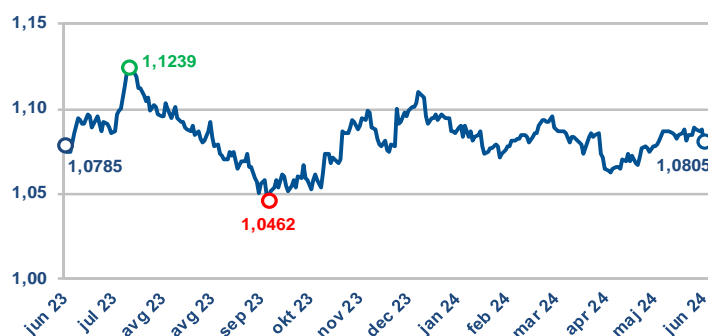
U četvrtak je na sastanku ECB-a doneta odluka o smanjenju referentnih kamatnih stopa za 25 b.p., devet meseci nakon što je završen ciklus rasta u kom su stope povećane za 450 b.p. od jula 2022. Na sastanku su objavljene i nove projekcije makroekonomskih pokazatelja, gde su projekcije ukupne i bazne inflacije povećane za tekuću i 2025. godinu. Predsednica ECB-a Lagard nakon sastanka naglasila je da su domaći inflatorni pritisci i dalje na visokom nivou i da se očekuje da će se inflacija zadržati iznad nivoa cilja i u narednoj godini. Nakon sastanka ECB-a evro je ojačao, kako su tržišni učesnici smanjili očekivanja većeg broja smanjenja kamatnih stopa ove godine. Objavljeni su i podaci o broju novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD, koji je tokom nedelje koja se završila 1. juna povećan sa 221 hiljadu na 229 hiljada (revidirano sa 219 hiljada), dok se očekivalo da iznosi 220 hiljada, što je uticalo na slabljenje dolara.

1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

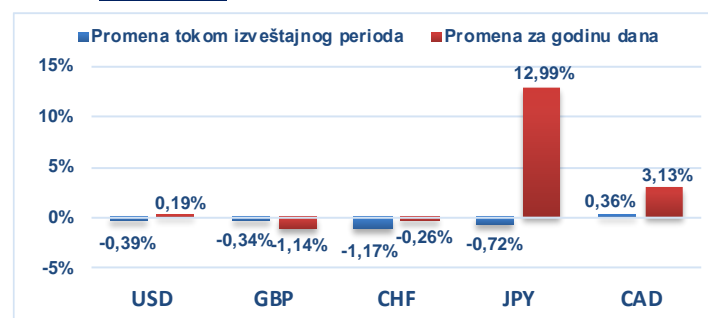
Izvor: Bloomberg.

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

Izvor: Bloomberg.

1.8 Promena vrednosti evra prema odabranim valutama

Izvor: Bloomberg.

U petak je dolar naglo ojačao nakon objavljivanja podataka o broju radnih mesta van sektora poljoprivrede, koji je u maju povećan za 272 hiljade u odnosu na prethodni mesec, više od očekivanja (180 hiljada) i podatka iz aprila, koji je iznosio 165 hiljada. Rast zarada u odnosu na isti mesec prethodne godine iznosio je 4,1%, iznad očekivanja (3,9%), nakon rasta od 4,0% s kraja prethodnog meseca (revidirano sa 3,9%). Stopa nezaposlenosti je povećana sa 3,9% na 4,0%, dok je očekivano da ostane nepromenjena.

Kurs EUR/USD izveštajni period završio je na nivou od 1,0805 američkih dolara za evro, što predstavlja najnižu vrednost na zatvaranju tokom izveštajnog perioda.

Državne obveznice SAD

Tokom izveštajnog perioda prinosi državnih obveznica SAD smanjeni su na delu krive od pet godina i duže, dok su na kraćim ročnostima ostali skoro nepromenjeni. Prinos dvogodišnje obveznice povećan je za oko 1 b.p., na 4,89%, dok je prinos desetogodišnje obveznice smanjen za oko 7 b.p., na 4,43%.

Prinosi su tokom većeg dela posmatrane nedelje beležili pad, vođeni ekonomskim podacima koji su ukazivali na moguće hlađenje tržišta rada. Ipak, podaci o broju novih radnih mesta van sektora poljoprivrede, objavljeni u petak, pokazali su da tržište rada u SAD ostaje snažno, dok rast zarada ponovo ubrzava, preteći da stvori nove inflatorne pritiske. Nakon objave podataka u petak, prinosi su naglo rasli duž krive, a tržišni učesnici skoro su potpuno odbacili mogućnost početka smanjenja kamatnih stopa u septembru.

Broj radnih mesta van sektora poljoprivrede u maju je povećan za 272 hiljade u odnosu na prethodni mesec, više od očekivanja (180 hiljada) i podatka iz aprila, koji je iznosio 165 hiljada (revidirano sa 175 hiljada). Privatni sektor beleži rast zaposlenosti od 229 hiljada, iznad očekivanja (165 hiljada), nakon 158 hiljada u prethodnom mesecu (revidirano sa 167 hiljada). Rast zarada (po radnom satu) iznosio je 0,4% u odnosu na prethodni mesec, iznad očekivanja (0,3%), nakon rasta od 0,2% u aprilu. U odnosu na isti mesec prethodne godine rast je iznosio 4,1%, takođe iznad očekivanja (3,9%), nakon rasta od 4,0% s kraja prethodnog meseca (revidirano sa 3,9%). Stopa nezaposlenosti je povećana sa 3,9% na 4,0%, dok je očekivano da ostane nepromenjena. Stopa participacije radne snage smanjena je sa 62,7% na 62,5%.

Broj radnih mesta van sektora poljoprivrede u maju povećan je za 272 hiljade, iznad očekivanja (180 hiljada)

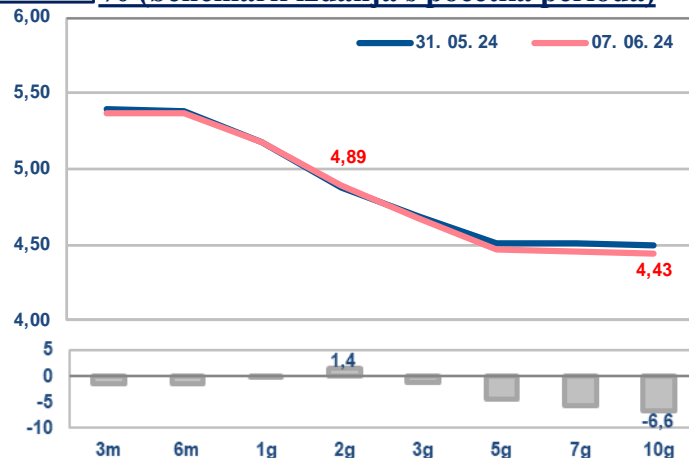
ISM indeks proizvodnog sektora SAD u maju je smanjen sa 49,2 na 48,7, dok se očekivao rast na 49,5. Komponenta novih porudžbina smanjena je sa 49,1 na 45,4 (očekivano 49,4), čime se našla na najnižem nivou u prethodnoj godini dana. Komponenta zaposlenosti povećana je sa 48,6 na 51,1, dok se očekivao blagi pad (na 48,5). Cenovna komponenta je smanjena sa 60,9 na 57,0, dok se očekivao pad na 59,0.

ISM indeks uslužnog sektora SAD u maju je povećan sa 49,4 na 53,8, što predstavlja najviši nivo u poslednjih devet meseci, dok se očekivao blagi rast na 51,0. Rast ukupnog indeksa vođen je rastom komponente novih porudžbina, koja je povećana sa 52,2 na 54,1, dok je očekivano da iznosi 53,2. Komponenta koja se odnosi na zaposlenost povećana je sa 45,9 na 47,1, dok je očekivano da iznosi 47,2. Cenovna komponenta, s druge strane, smanjena je sa 59,2 na 58,1, dok je očekivano da iznosi 59,0.

Tokom nedelje, objavljen je niz podataka koji su ukazivali na moguće hlađenje tržišta rada. Broj radnih mesta u privatnom sektoru SAD u maju je povećan za 152 hiljade, ispod očekivanja (175 hiljada), nakon što je u aprilu povećan za 188 hiljada. Broj slobodnih radnih mesta u SAD u aprilu je smanjen sa 8,355 mln na 8,059 mln, čime se našao na najnižem nivou od februara 2021. godine, dok se očekivao blagi pad na 8,350 mln. Broj novih prijavi za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD, tokom nedelje koja se završila 1. juna, povećan je sa 221 hiljadu na 229 hiljada, dok se očekivalo da iznosi 220 hiljada.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

Izvor: Bloomberg.

■ promena (u baznim poenima)

1.10

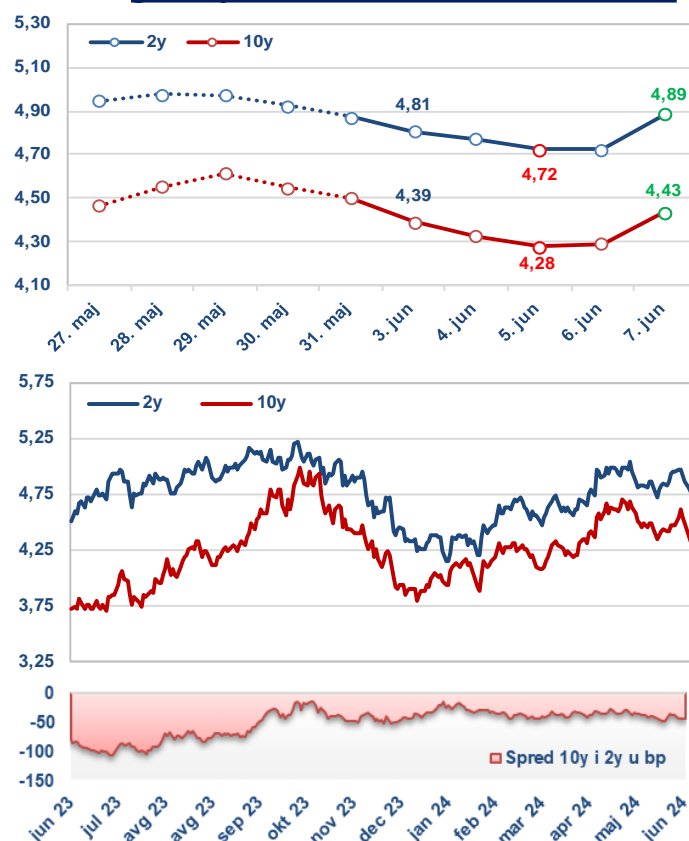
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Broj radnih mesta van sektora poljoprivrede, u hiljadama	Maj	180	272	165
ISM indeks uslužnog sektora	Maj	51,0	53,8	49,4
ISM indeks proizvodnog sektora	Maj	49,5	48,7	49,2

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica ostali su gotovo nepromenjeni na ročnostima do četiri godine, dok su blago smanjeni na dužim ročnostima. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice smanjen je za oko 1 b.p., na 3,08%, dok je prinos desetogodišnje obveznice smanjen za 4,5 b.p., na 2,62%.

Prinosi su opali u prvom delu nedelje usled objavljivanja lošijih podataka o ISM indeksu proizvodnog sektora SAD i broja slobodnih radnih mesta u SAD, dok je rast prinosa u drugom delu nedelje posledica naviše revidiranih projekcija ECB-a za kretanje inflacije i bazne inflacije (za 2024. i 2025), kao i objavljenog snažnog podatka o broju radnih mesta van sektora poljoprivrede SAD.

Na sastanku ECB-a, koji je održan 6. juna, doneta je odluka o smanjenju referentnih kamatnih stopa za 25 b.p., devet meseci nakon što je završen ciklus povećanja u kom su stope povećane za 450 b.p. od jula 2022. Kamatna stopa na depozitne olakšice, kamatna stopa na glavne operacije refinansiranja i kamatna stopa na kreditne olakšice iznose 3,75%, 4,25% i 4,50%, respektivno. Sredstva od dospeća instrumenata kupljenih u okviru programa APP (Asset Purchase Programme) ne reinvestiraju se od jula 2023. godine, dok će se reinvestiranje HoV u okviru programa PEPP (Pandemic Emergency Purchase Programme) smanjivati u proseku za 7,5 mlrd evra mesečno do kraja 2024. godine, kada se planira završetak reinvestiranja. Projekcije za inflaciju i baznu inflaciju povećane su za ovu i narednu godinu, dok su projekcije za rast BDP-a povećane za ovu, a smanjene za narednu godinu. Zbog prisutne neizvesnosti, zvaničnici ECB-a se nisu obavezali na buduće korake monetarne politike i istakli su da će pažljivo pratiti ekonomske podatke koji će biti objavljeni u narednom periodu.

ECB je smanjila kamatne stope za 25 b.p., devet meseci nakon što je završila ciklus zaoštavanja monetarne politike

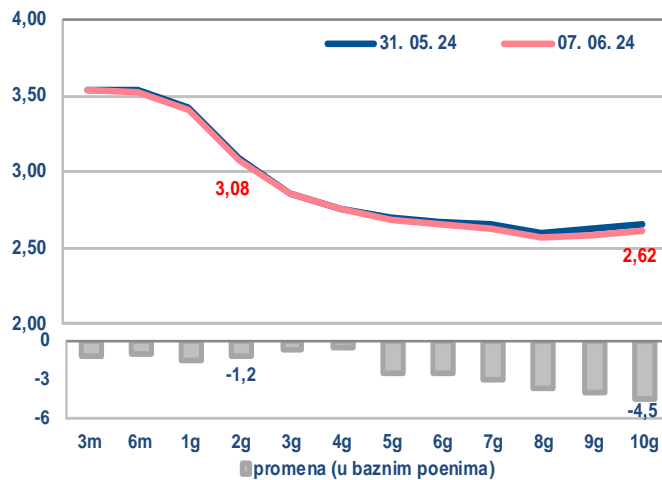
Industrijske porudžbine u Nemačkoj u aprilu su smanjene za 0,2% u odnosu na prethodni mesec (očekivano 0,6%), nakon što su u martu smanjene za 0,8% (revidirano sa -0,4%). U odnosu na isti mesec prethodne godine, porudžbine su niže za 1,6% (očekivano 0,3%), nakon pada od 2,4% s kraja prethodnog meseca (revidirano sa -1,9%). Industrijske porudžbine u Nemačkoj zabeležile su pad, koji je posledica smanjenja broja velikih porudžbina. Ako se ove porudžbine isključe, industrijske porudžbine su zabeležile rast od 2,9% u aprilu.

Industrijska proizvodnja u Nemačkoj u aprilu je smanjena za 0,1%, dok se očekivao rast od 0,2%, nakon pada od 0,4% u martu. U odnosu na isti mesec prethodne godine, proizvodnja je manja za 3,9% (očekivano -3,0%), nakon pada od 4,3% s kraja marta (revidirano sa -3,3%). Industrijska proizvodnja je zabeležila smanjenje, drugi mesec zaredom, pre svega usled smanjenja proizvodnje u okviru sektora građevinarstva, koji je na mesečnom nivou zabeležio pad od 2,1%.

Proizvođačke cene u zoni evra u aprilu su smanjene za 1,0% u odnosu na prethodni mesec (očekivano -0,7%), nakon pada od 0,5% prethodnog meseca (revidirano sa -0,4%). U odnosu na isti mesec prethodne godine, proizvođačke cene su niže za 5,7% (očekivano -5,3%), nakon pada od 7,8% s kraja marta.

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke u % (benčmark izdanja s početka perioda)

Izvor: Bloomberg.

1.13

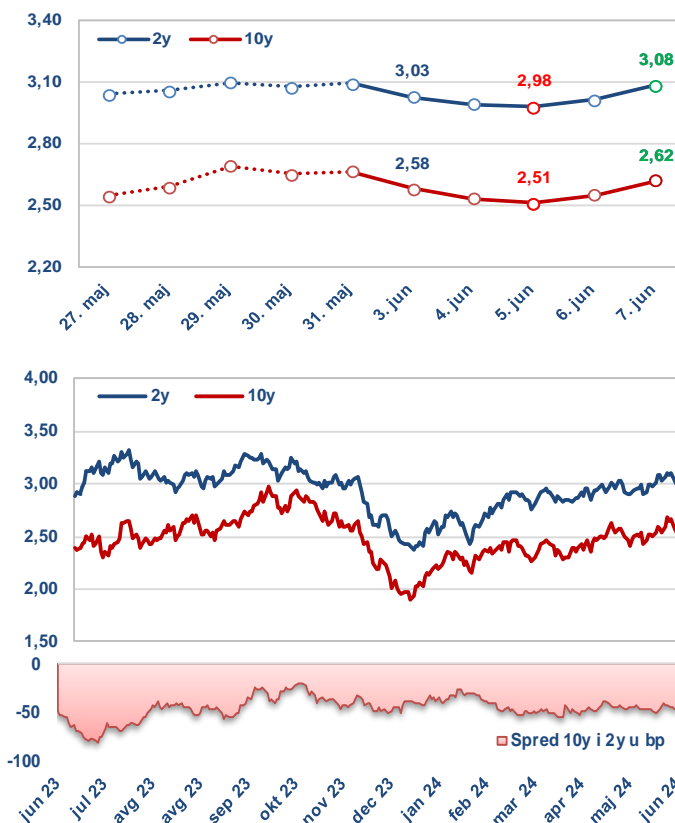
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Industrijske porudžbine u Nemačkoj, M/M	April	0,6%	-0,2%	-0,8%
Industrijska proizvodnja u Nemačkoj, M/M	April	0,2%	-0,1%	-0,4%
Proizvođačke cene u zoni evra, M/M	April	-0,7%	-1,0%	-0,5%

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

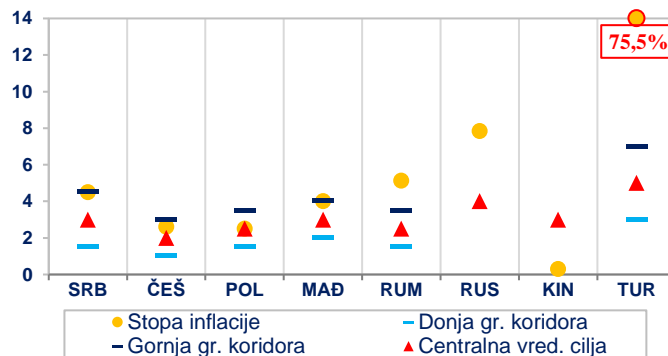
II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1 Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (T2, %)*
Srbija (NBS)	6,50	0,25	13. 7. 2023.	13. 6. 2024.	6,05
Češka (CNB)	5,25	-0,50	2. 5. 2024.	27. 6. 2024.	4,90
Poljska (NBP)	5,75	-0,25	4. 10. 2023.	3. 7. 2024.	5,75
Mađarska (MNB)	7,25	-0,50	21. 5. 2024.	18. 6. 2024.	6,85
Rumunija (NBR)	7,00	0,25	10. 1. 2023.	5. 7. 2024.	7,00
Turska (CBRT)	50,00	5,00	21. 3. 2024.	27. 6. 2024.	50,00
Rusija (CBR)	16,00	1,00	15. 12. 2023.	26. 7. 2024.	16,10
Kina (PBoC)	1,80	-0,10	15. 8. 2023.	-	-

Izvor: Bloomberg / * T2 2024. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa.

2.2 Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg i sajтови centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

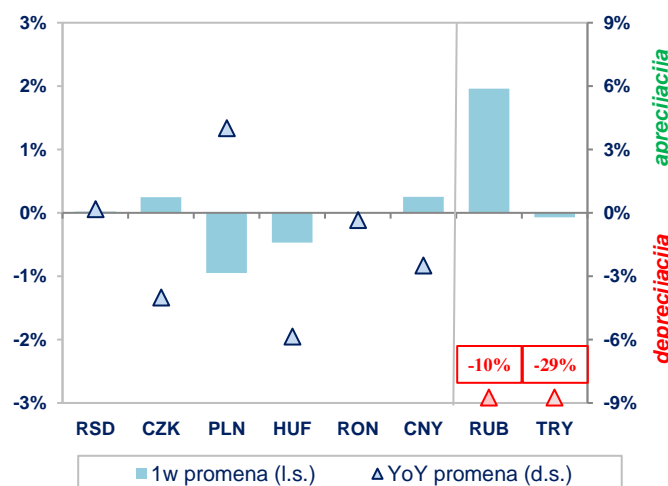
Centralna banka Poljske zadržala je referentnu stopu na nivou od 5,75% na osmom uzastopnom sastanku u skladu sa očekivanjima tržišta. U saopštenju nakon sastanka navodi se da je trenutni nivo referentne stope pogodan kako bi stopa inflacije u srednjem roku bila na ciljanom nivou (2,5% YoY ± 1,0 p.p.). Podsećamo, guverner Adam Glapinski nagovestio je da će referentna stopa ostati nepromenjena do kraja godine usled očekivanog rasta inflacije nakon isteka trajanja mera za njeno smanjenje (smanjena stopa PDV-a za pojedine proizvode).

Centralna banka Rusije zadržala je referentnu stopu na nivou od 16,00%, u skladu sa očekivanjima tržišta. Referentna stopa se nalazi na nepromenjenom nivou od decembra prošle godine, nakon pet uzastopnih povećanja referentne stope od ukupno 850 b.p. U saopštenju se ponavlja da će se zadržati pooštreni monetarni uslovi duže nego što je prethodno očekivano. Navodi se da će se razmotriti povećanje referentne kamatne stope na narednom sastanku u julu.

U toku izveštajnog perioda za posmatrane zemlje objavljeni su i sledeći makroekonomski podaci:

- Stopa inflacije u Turskoj u maju iznosila je 75,5% YoY (3,4% MoM), što je iznad nivoa iz aprila od 69,8% YoY (3,2% MoM), kao i iznad očekivanja tržišnih učesnika od 74,8% YoY (3,0% YoY). Stopa inflacije u Turskoj beleži rast sedmi mesec zaredom. Ministar finansija Turske Mehmet Simsek istakao je da je „najgore gotovo”, odnosno da je stopa inflacije u Turskoj u maju zabeležila svoj najviši nivo.
- Stopa rasta BDP-a u Poljskoj je u prvom tromesečju 2024. godine iznosila 2,0% YoY (0,5% QoQ), što je blago iznad preliminarne procene od 1,9% YoY (0,5% QoQ) i iznad nivoa iz četvrtog tromesečja od 1,0% YoY (0,0% QoQ).
- Stopa rasta BDP-a u Rumuniji u prvom tromesečju 2024. godine iznosila je 0,1% YoY (0,4% QoQ), što je u skladu s preliminarom procenom i znatnije ispod nivoa iz četvrtog tromesečja 2023. godine od 3,0% YoY (-0,6% QoQ).
- Stopa rasta BDP-a u Mađarskoj je u prvom tromesečju 2024. godine iznosila 1,1% YoY (0,8% QoQ), što je u skladu s preliminarom procenom i iznad nivoa iz četvrtog tromesečja 2023. godine od 0,0% YoY (0,0% QoQ).

2.3 Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4 Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (s dospećem 2032. godine)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija	5,880	-3,0	-37,0
Češka	4,183	-5,1	-23,7
Poljska	5,649	-1,6	-29,0
Mađarska	6,717	-11,1	-63,4
Rumunija	6,786	1,2	-14,2
Turska	26,040	31,0	1567,0
Kina	2,258	-3,4	-47,3

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Refinitiv) i Srbiju (podaci CRHoV sa sekundarnog tržišta).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda cena zlata je zabeležila pad od **0,91%** i kretala se u rasponu od 2.311,72 do 2.372,93 američka dolara po finoj unci zlata (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

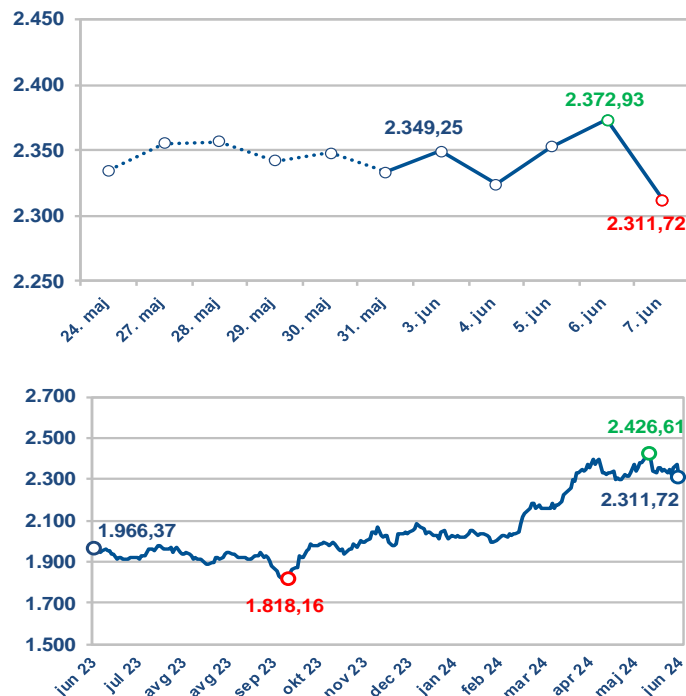
Najveći pad cene zlata tokom izveštajnog perioda zabeležen je poslednjeg dana nedelje, kada je ostvaren dnevni pad od **2,6%**. Podaci objavljeni u petak pokazali su da je centralna banka Kine pauzirala s kupovinom zlata tokom maja (kada su spot cene zlata dostigle rekordan nivo), posle 18 meseci uzastopnih kupovina. Pored toga, objavljeni podaci s tržišta rada u SAD u petak pokazali su da je američka ekonomija u maju stvorila mnogo više radnih mesta nego što se očekivalo, uz rast zarada, naglašavajući otpornost tržišta rada i smanjujući verovatnoću da će FED započeti sa smanjenjem kamatnih stopa u septembru.

Cena zlata smanjena za 0,91% i na kraju izveštajnog perioda iznosila 2.311,72 dolara po unci

Na rast cene zlata (do petka) uticali su sledeći faktori: smanjenje nivoa kamatnih stopa Banke Kanade i ECB-a, što je, uz slabije ekonomske podatke u SAD od očekivanih (sredinom nedelje), podstaklo nade tržišnih učesnika za smanjenje nivoa kamatne stope FED-a u septembru; pad vrednosti dolara, kao i rast tražnje centralnih banaka za kupovinom zlata po podacima *WGC* (Turska, Indija, Poljska, Singapur).

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda zabeležen je pad cene nafte tipa **brent od 2,45%**, koja se kretala u rasponu od 77,52 do 79,87 dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg*).

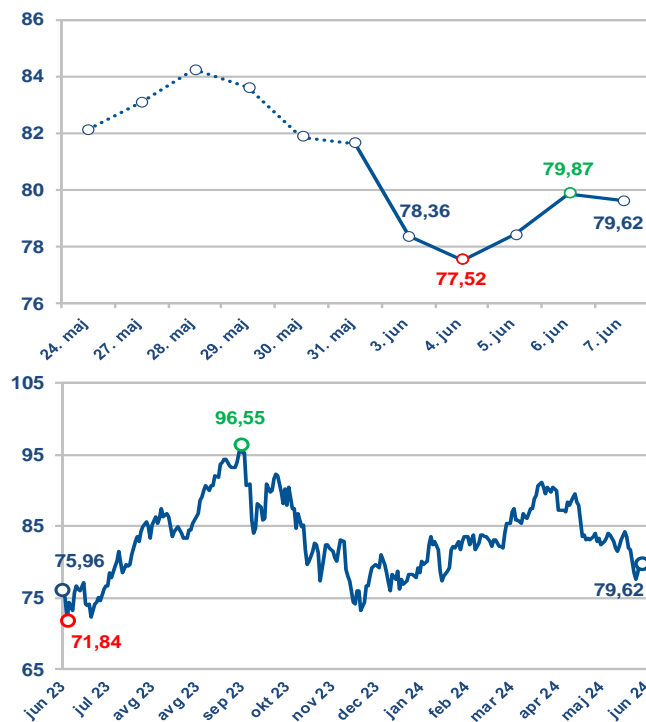
Na pad cene nafte uticali su sledeći faktori: smanjene tenzije na Bliskom istoku; zabrinutost oko pada tražnje za energentima u Kini, najvećem svetskom uvozniku sirove nafte; rast izvoza nafte iz Venecuele pre mogućeg uvođenja sankcija od strane SAD; izveštaj Američke agencije za informacije o energetici (*EIA*) da su zalihe sirove nafte u SAD neočekivano porasle prošle nedelje, uz rast zaliha benzina i destilata (zalihe sirove nafte porasle su za 1,2 mln barela, na 455,9 mln barela u sedmici koja se završila 31. maja, dok je očekivano smanjenje od 2,3 mln barela), kao i vest da je Saudijska Arabija snizila cene svoje nafte za isporuke u Aziju tokom jula (prvo smanjenje od februara).

Cena nafte zabeležila pad od 2,45% i na kraju posmatranog perioda iznosila 79,62 dolara po barelu

Na ograničenje daljeg pada cene nafte uticali su sledeći faktori: odluka *OPEC+* da produži smanjenje proizvodnje nafte u celoj grupi do kraja 2025; nagli pad izvoza nafte i gasa iz Norveške u Evropu zbog pukotine na cevovodu; odluke Banke Kanade i ECB-a da snize kamatne stope, što je, uz slabije ekonomske podatke u SAD (sredinom nedelje), podstaklo nade da će i FED slediti njihov primer (potencijalno stimulišući ekonomsku aktivnost i povećanje potražnje za naftom), kao i smanjenje broja operativnih naftnih i gasnih platformi u SAD, po podacima kompanije *Baker Hughes*.

3.2

Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.